

FIȘA DISCIPLINEI

(masterat)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie, Geografie și Științe Sociale
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	Relații internaționale și Studii europene
Ciclul de studii	Master
Programul de studii	Managementul relațiilor internaționale și al cooperării transfrontaliere

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Frontierele Uniunii Europene, strategii și politici de securizare				
Titularul activităților de curs	Dr. Călin – Cezar Ciorteanu				
Titularul activităților aplicative	Dr. Călin – Cezar Ciorteanu				
Anul de studiu	2	Semestrul	1	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DAP
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore, pe săptămână		Curs	1	Seminar	2	Laborator/lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore (pe semestru) din planul de învățământ		Curs	14	Seminar	28	Laborator/lucrări practice		Proiect	

II. Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	42
II.b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	43
II.b) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	20
II.d) Tutoriat	
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	105
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	150
Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Videoproiector; documente oficiale	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Videoproiector; • Sinteze legislative, interogarea actelor normative comunitare privitoare la: izvoare, drept primar, secundar și terțiar, politicile în materie de migrație și azil, sistemul de acordare a regimului de vize, acordurile de readmisie, managementul integrat al U.E. (activități de supraveghere și control la frontierele terestre, maritime și aeriene), EURODAC, CIRAM, hărți strategice, Operațiuni Comune Frontex, cooperare polițienească transfrontalieră; • Webografie: www.frontex.europa.eu , https://e-justice.europa.eu
	Laborator/lucrări practice	•
	Proiect	•

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP.1. Conștientizare și respect pentru punctele de vedere provenite din diferite medii naționale și culturale, europene CP.3. Capacitatea de a aplica cunoștințele în situații practice. CP.4. Capacitatea de a apăra și critica puncte de vedere într-o discuție.
Competențe transversale	CT.1. Cunoștințe privind dezbaterile teoretice asupra Relațiilor Internaționale și a Colaborării Transfrontaliere. CT.5. Capacitatea de a furniza o documentație informativă bine organizată în domeniul Relațiilor Internaționale și a

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	• Cunoașterea evoluției istorice a instituțiilor și formelor de promovare a politicii externe și de securitate a comunității europene • Asigurarea unor cunoștințe de bază privind principiile, normele, capacitățile și structurile de preservare a securității comunitare, principiile și instrumentele de promovare a politicii externe a UE

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Introducere. Conceptele: „securitate”, „securitate mondială” „securitate europeană”, „securitate regională”, „securitate națională”. Strategii, legislație și implementarea politicilor de securizare la nivelul Uniunii Europene	2	Prelegere participativă	
• Referințe legislative privind regimul străinilor în România – dispoziții generale, micul trafic la frontieră, regimul acordării vizelor, prelungirea dreptului de ședere temporară, acordarea dreptului de ședere permanentă;	2	Prelegere. Conversație	
• Referințe legislative privind regimul străinilor în România – regimul îndepărtării străinilor de pe teritoriul României, documente eliberate străinilor, regimul juridic aplicabil unor categorii speciale, contravenții și infracțiuni, dispoziții finale și tranzitorii	2	Prelegere. Discuție colectivă	
• Azil, frontiere și imigrație – Politici în domeniu, garanții procedurale și asistența juridică în cauzele privind azilul și returnarea. Compilație de jurisprudență.	2	Prelegere. Conversație	
• Criminalitate transfrontalieră – <i>modus operandi</i> , trafic de persoane, contrabandă (auto furate, droguri, bunuri, arme, muniție, explozivi), terorism și măsuri de contracarare, infracțiuni economice și financiare	2	Prelegere. Conversație	
• Rolul Agenției Frontex în combaterea criminalității transfrontaliere – considerații generale, responsabilizare, cadru legal, stadii, tipologii, cooperare polițienească internațională, algoritmi pentru bune practici	2	Prelegere. Conversație	
• Supravegherea și controlul la frontierele terestre, aeriene și maritime în viziunea Agenției Frontex – proceduri tactice, tehnologie IT, cooperare inter – instituțională, măsuri coercitive, baze de date, tipuri de cooperări	2	Prelegere. Conversație	

Bibliografie

Buzan, Barry, *Poipoarele, statele și teama - o agendă de studii de securitate internațională în epoca de după Războiul Rece*, Chișinău, Ed. Cartier, 2000

Council of the European Union, *A Secure Europe in a Better World - The European Security Strategy*, Brussels, 12 December 2003

Lucrare comună (M.A.I. – J.R.S.) - *Legislația privind regimul străinilor în România* – Proiectul ”Bune practice în combaterea imigrației ilegale și returnarea”, *Editura Sitech, Craiova, 2013*

Lucrare comună (M.A.I. – J.R.S.) – *Studiu referitor la bunele practici privind imigrația ilegală și returnarea* – Proiectul ”Bune practice în combaterea imigrației ilegale și returnarea”, *Editura Sitech, Craiova, 2013*

Lucrare comună (M.A.I. – J.R.S.) – *Compilație de jurisprudență privind imigrația ilegală și returnarea* – Proiectul ”Bune practice în combaterea imigrației ilegale și returnarea”, *Editura Sitech, Craiova, 2013*

Curtea Europeană a Drepturilor Omului - *Manual de drept European în materie de azil, frontier și imigrație*. Luxemburg, Oficiul pentru publicații al Uniunii Europene, ediția 2014

Dinu Mihai-Ștefan, Băhnăreanu Cristian, *Actualități și perspective în politica europeană de securitate și apărare*, București, Editura Universității Naționale de Apărare “Carol I”, 2006

Jochen Rehr (ed.), *Handbook on CSDP. The Common Security and Defence Policy of the European Union*. Third edition, Vienna, Directorate for Security Policy of the Federal Ministry of Defence and Sports of the Republic of Austria, 2017

Sarcinschi, Alexandra, *Globalizarea insecurității: factori și modalități de contracarare*, București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2006

Sava, Ionel Nicu, *Studii de securitate*, București, Editura Centrului Român de Studii Regionale, 2005

****Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe. A Global Strategy for the European Union’s Foreign and Security Policy*, June, 2016

Smith E. Karen, *Politica externă a Uniunii Europene*, București: Trei, 2002

Strategia de securitate națională a României, <http://www.presidency.ro/static/ordine/SSNR/SSNR.pdf>

Common Core Curriculum for Border and Coast Guard Basic Training in the EU – Frontex, 2017

Anti-trafficking training for border guards – Frontex, 2012

<http://www.weu.int/>

<http://www.consilium.europa.eu/>

https://europa.eu/european-union/topics/foreign-security-policy_ro

https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_en

<http://www.eda.europa.eu/home>

<http://www.mae.ro/>

<http://www.presidency.ro/>

<https://www.clingendael.nl/>

<http://cssas.unap.ro/>

Aplicații (Seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Obse
• Aspecte introductive. Problematika. Bibliografia orientativă. Formele de activitate și de evaluare.	2	Conversație	
• Integrarea europeană, problemele securității și politica externă. Scurt istoric al ideii de integrare europeană în domeniul politicii externe de securitate europeană. Strategii, legislație, obiective, principii și implementarea politicilor de securizare la nivelul Uniunii Europene.	2	Dezbateră. Proiectul	
• Referințe legislative privind regimul străinilor în România – dispoziții generale, micul trafic la frontieră, regimul acordării vizelor;	2	Dezbateră. Proiectul. Problematizarea.	
• Referințe legislative privind regimul străinilor în România – prelungirea dreptului de ședere temporară, acordarea dreptului de ședere permanentă;	2	Dezbateră. Proiectul. Problematizarea.	
• Azil, frontiere și imigrație – Politici în domeniu, garanții procedurale și asistența juridică în cauzele privind azilul și returnarea.	2	Dezbateră. Proiectul. Problematizarea. Studiul de caz	
• Azil, frontiere și imigrație – Compilație de jurisprudență.	2	Dezbateră. Proiectul. Problematizarea. Studiul de caz	
• Criminalitate transfrontalieră – <i>modus operandi</i>, trafic de persoane, contrabandă (auto furate, droguri, bunuri, arme, muniție, explozivi)	2	Dezbateră. Proiectul.	
• Criminalitate transfrontalieră – terorism și măsuri de contracarare, infracțiuni economice și financiare	2	Dezbateră. Proiectul. Problematizarea.	
• Rolul Agenției Frontex în combaterea criminalității transfrontaliere – considerații generale, responsabilizare, cadru legal, stadii	2	Dezbateră. Proiectul. Problematizarea.	
• Rolul Agenției Frontex în combaterea criminalității transfrontaliere – tipologii cooperare polițienească internațională, algoritmi pentru bune practici	2	Dezbateră. Proiectul. Problematizarea.	
• Supravegherea și controlul la frontierele terestre, aeriene și maritime în viziunea Agenției Frontex – proceduri tactice, tehnologie IT	2	Dezbateră. Proiectul. Problematizarea.	
• Supravegherea și controlul la frontierele terestre, aeriene și maritime în viziunea Agenției Frontex – cooperare inter – instituțională, măsuri coercitive, baze de date, tipuri de cooperări	2	Dezbateră. Proiectul. Problematizarea.	

• Strategia europeană de securitate – considerații generale și specifice, provocări globale și amenințări principale	2	Dezbaterea. Proiectul. Problematizarea.	
• Strategia europeană de securitate – construirea stabilității într-o Europa în continuă schimbare	2	Dezbaterea. Proiectul. Problematizarea.	

Bibliografie

- Baudelle, G., Guy, C, *Le Projet européen. Histoire, enjeux, perspective*, Rennes, Presses Universitaires de Rennes, 2004.
- Bîrzea, C., *Politicile și instituțiile Uniunii Europene*, București: Corint, 2001.
- Calvocoressi Peter, *World Politics since 1945*, London: Longman, 1991; *Politica mondială după 1945*, București: All, 2000
- Compagnon, A.; Seebacher, J., *Spiritul Europei*, vol. I-III, Iași: Polirom, 2002.
- Council of the European Union, *A Secure Europe in a Better World - The European Security Strategy*, Brussels, 12 December 2003
- Dinu Mihai-Ștefan, Băhnăreanu Cristian, *Actualități și perspective în politica europeană de securitate și apărare*, București: Universitatea Națională de Apărare "Carol I", 2006
- Marga, A., *Europa și specificul european. Filosofia unificării europene*. Cluj, Biblioteca Apostrof, 1995.
- Popeti C. Corneliu (coord.), *Spre o nouă arhitectură europeană: integrare-securitate*, Timișoara: Mirton, 2002
- Jochen Rehr (ed.), *Handbook on CSDP. The Common Security and Defence Policy of the European Union*. Third edition, Vienna: Directorate for Security Policy of the Federal Ministry of Defence and Sports of the Republic of Austria, 2017
- Sarcinschi, Alexandra, *Globalizarea insecurității: factori și modalități de contracarare*, București: Editura Universității Naționale de Apărare "Carol I", 2006
- Sava, Ionel Nicu, *Studii de securitate*, București, Editura Centrului Român de Studii Regionale, 2005
- ****Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe. A Global Strategy for the European Union's Foreign and Security Policy*, 2016
- Soulier, G., *L'Europe. Histoire, civilisation, institutions*, Paris, A. Colin, 1994.
- Smith E. Karen, *Politica externă a Uniunii Europene*, București: Trei, 2002
- Strategia de securitate națională a României*, <http://www.presidency.ro/static/ordine/SSNR/SSNR.pdf>
- Versiune consolidată a Tratatelor. Carta drepturilor fundamentale*, Martie 2010,
- K. Borzogmehr, K. Wahedi, *The Lancet Public Health*, Volume 2 Issue 1, 1 January 2017, published on 29 November 2016, *Schengen Agreement: A Short History*, 07-03-2016, researchbriefings.files.parliament.uk/.../LLN-2016-0013.pdf (08/09/2018)
- S. Carrera and E. Guild (2010) 'Joint Operation RABIT 2010' – *FRONTEX Assistance to Greece's Border with Turkey: Key Findings and Recommendations*, CEPS Liberty and Security in Europe, November 2010. *Policy Paper*
- Eur-Lex, L'accesso al diritto dell'Unione europea, Official Journal of the European Union, *REGULATION (EU) No 604/2013 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 26 June 2013 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an application for international protection lodged in one of the Member States by a third-country national or stateless person (recast)* (08/09/2018)
- EUR-Lex, L'accesso al diritto dell'Unione europea, ultima modifica 03/08/2009, Lo spazio e la cooperazione Schengen, European Coast Guard Functions, 10/05/2018,
- European Commission, Migration and Home Affairs, Agencies,
- European Commission, Migration and Home Affairs, Country responsible for asylum application (Dublin), last update 05/09/2018, https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/asylum/examination-of-applicants_en (05/09/2018)
- European Commission, Migration and Home Affairs, *Identification of applicants (EURODAC)*, last update 06/09/2018, https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/asylum/identification-of-applicants_en (06/09/2018)
- European Commission, Press Release Database, MEMO18/4127,
- Florian Trauner (2016) *Asylum policy: the EU's 'crises' and the looming policy regime failure*, *Journal of European Integration* 38(3), DOI: [10.1080/07036337.2016.1140756](https://doi.org/10.1080/07036337.2016.1140756) (04/09/2018)
- Frontex at a Glance, 14/10/2015,
- Frontex, European Border and Coast Guard Agency (2016), *Guide for Joint return Operations by Air Coordinated by Frontex*, Frontex, European Border and Coast Guard Agency (2017), <https://frontex.europa.eu/> (03/09/2018)
- Frontex, Frontex European Border and Coast Guard Agency,
- Frontex, Frontex European Border and Coast Guard Agency, *Future of Borders, A Forward Study of European Borders Checkpoints*, 2011,
- J. J. Rijpma, (2010) *Frontex: Successful Blame Shifting of the Member States?* Elcano Newsletter (66). 6 p. ISSN 1563-4268, <http://biblioteca.ribei.org/1941/> (04/09/2018)
- R. Andersson (2016) *Europe's failed 'fight' against irregular migration: ethnographic notes on a counterproductive industry*, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 42:7, 1055-1075, DOI:[10.1080/1369183X.2016.1139446](https://doi.org/10.1080/1369183X.2016.1139446) (05/09/2018)
- S. Wolff & A. Schout (2013) *Frontex as Agency: More of the Same?*, *Perspectives on European Politics and Society* 324, DOI: [10.1080/15705854.2013.817809](https://doi.org/10.1080/15705854.2013.817809) (05/09/2018)
- Schengen Acquis and its integration into the Union*, <http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l33020.htm> (08/09/2018)
- S. Zuccarelli, Il Caffè Geopolitico (2018), associazione culturale e magazine online, *La nuova Frontex e le sfide migratorie*, novembre 2016, <https://www.ilcaffegeopolitico.org/48234/nuova-frontex-e-future-sfide-ue> (16/09/2018)
- T. Tammikko, FIIA; Finnish Institute of International Affairs, *The new Frontex and the future of Schengen: A brick fortress or a castle in the sand?*, Published 05/03/2017, Briefing Paper 219, <https://www.fii.fi/en/publication/the-new-frontex-and-the-future-of-schengen> (16/09/2018)
- E. Cuplaka, University of Tartu, Dspace repository, (2002-2015), *Frontex reform in the context of the migration crisis: explaining*

upgrade the agency's mandate,

2018, <http://hdl.handle.net/10062/60581> (05/09/2018)

Z. Teferra, Social Science Research Network, *The Dublin System of Refugee Admission, A Law and Economics Analysis*, African Human and People's Rights, written on 9 November 2014 (08/09/2018)

65 European Commission, Press Release Database (19/02/2018), *The FRONTEX Agency: evaluation and future developments* (11/11/2018)

Frontex, European Border and Coast Guard Agency (2018), <https://frontex.europa.eu/operations/return/> (11/11/2018)

<https://publications.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/3c32722f-0136-4d8f-a03e-bfaf70d16349>

<http://www.weu.int/>

<http://www.consilium.europa.eu/>

https://europa.eu/european-union/topics/foreign-security-policy_ro

https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_en

<http://www.eda.europa.eu/home>

<http://www.mae.ro/>

<http://www.presidency.ro/>

<https://www.clingendael.nl/>

<http://cssas.unap.ro/>

http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-18-4127_en.htm (16/09/2018)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:l33020&from=IT> (04/09/2018)

https://frontex.europa.eu/assets/Publications/General/european_coast_guard_functions.pdf (04/09/2018)

https://frontex.europa.eu/assets/Publications/General/Frontex_at_a_Glance.pdf (04/09/2018)

https://frontex.europa.eu/assets/Publications/General/Guide_for_Joint_Return_Operations_by_Air_coordinated_by_Frontex.pdf (04/09/2018)

https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Research/Futures_of_Borders.pdf (04/09/2018)

<https://www.eui.eu/Documents/DepartmentsCentres/AcademyofEuropeanLaw/CourseMaterialsUL/UL2010/Trevisanut/Trevisanut> (04/09/2018)

[https://www.thelancet.com/journals/lanpub/article/PIIS2468-2667\(16\)30036-6/abstract](https://www.thelancet.com/journals/lanpub/article/PIIS2468-2667(16)30036-6/abstract) (05/09/2018)

A. W. Neal, JCMS 2009 Volume 47. Number 2. pp. 333–356, *Securitization and Risk at the EU Border: the origins of Frontex*,

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului și al seminarului furnizează informații de actualitate privitoare la **Strategiile și politicile de implementare pentru securizarea frontierei U.E.**, formează competențe în domeniul înțelegerii și interpretării adecvate a fenomenelor și proceselor studiate.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Implicare în dezbateri. Prezența	Evaluare orală	50%
Seminar	Implicare în dezbateri. Proiecte	Evaluare orală	50%
Laborator/lucrări practice			
Proiect			

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

- Cunoașterea aspectelor fundamentale ale Strategiei Globale pentru Politica Externă și de Securitate a Uniunii Europene;

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

- Cunoașterea locului și rolului României în cadrul politicilor de securitate europene

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20/09/2024	Dr. Călin-Cezar Ciorteanu	Dr. Călin-Cezar Ciorteanu

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
23/09/2024	Lector univ.dr. Vlad Gafița

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
23/09/2024	Prof.univ.dr. Gheorghe Onișoru

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
23/09/2024	Prof.univ.dr. Florin Pintescu